

Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuses peadirektori
05.11.2025 käskkirjaga nr 1-1/25/77

Sisukord

I. Kaudtulereelvade tulepositsiooniala.....	2
Miinipildujate tulepositsioonid	2
Liikursuurtüki tulepositsioon.....	2
II. Kaudtulereelvade sihtmärkide ala	2

I. Kaudtulereelvade tulepositsiooniala

1. Kaudtulereelvade tulepositsioonid vajavad väheseid püsiehitisi, nende loomine on otstarbekas üksnes harjutusväljadel. Esmase tähtsusega on tulepositsiooniala paiknemine ning maastiku iseloom. Peatükis on kirjeldatud tulepositsiooni alale esitatavad nõuded.
2. Kaudtulereelvade tulepositsioonide jaoks valitud maa-ala suurus ja paiknemine peab võimaldama laskva üksuse taktikalist liikumist ning tuletegevuseks kasutatavate relvasüsteemide optimaalset laskekaugust (kuni 70 % relva maksimaalsest laskekaugusest). Eelplaneerimise käigus tuleb esialgse asendiplaani määramisel arvestada järgnevate faktoritega:

Miinipildujate tulepositsioonid

3. Miinipildujad paigutatakse üksteisest keskmiselt 30 m kaugusele, ruumipuudusel võib vahemaad vähendada 20 m.
4. Miinipildujapatarei tulepositsioonide keskmine laius on 600-1500 m ja sügavus 500-1000 m.
5. Tulerühmade kaugus teineteisest on 300-600 m.
6. Püsipositsiooni olemasolul võib nõuda ettevalmistatud aluseid.
7. Juurdepääsutee ja manööverdusala peavad võimaldama liikuda kuni 5 t kaaluvatel masinatel.
8. Laskeasendis oleva miinipilduja torust 45°-st ülespoole ja sihikuliinil 30-60 m kaugusel relvatorust ei tohi olla takistusi.

Liikursuurtüki tulepositsioon

9. Positsioonialale juurdepääsuks kasutatav tee ja relvasüsteemi tulepositsioon peavad võimaldama liikuda täismassiga vähemalt 47 t.
10. Tulepositsioonil ei tohi olla maapinnast üle 20 cm ulatuvaid tahkeid kehasid.
11. Tulepositsiooni maapinna maksimaalne külgekalle +/- 01-50 (u 8,4°).
12. Relvasüsteeme peab olema võimalik paigutada üksteisest vähemalt 20 m kaugusele.
13. Koordinaatmeetodil laskmistel ei tohi maastiku või taimestiku poolt moodustatud varjenurk laskesuunas ületada laskedistsantsile määratud minimaalset tõstenurka.
14. Otselaskmise korral ei tohi relvasuudmest minimaalselt 800 m ulatuses olla takistusi.

II. Kaudtulereelvade sihtmärkide ala

15. Kuna kaudtulereelvadest laskmistel on võimalus UXO tekkimisteks, peab sihtmärkide aladeks kasutama UXO alasid.
16. UXO ala on ehitatud ja ette valmistatud sihtmärkide paigutamiseks ning sinna laskmiseks lõhkeva laske-, lahingumoonaga.
 - a. Kui UXO ala kasutatakse lahinglaskeharjutusteks koos jalaväe laskmistega, tuleb UXO ala planeerimisel arvestada jalaväe üksuste tulepositsioonidega.
 - b. Väljaõppeliselt on UXO ala optimaalne suurus 2000 x 2000 m, minimaalne suurus 500 x 500 m.
 - c. UXO alale on soovitatav rajada tehislükud ja/või looduslikud orientiirid (merekonteinerid, soomukivrakid, suured kivid, üksikud puud või salud ning künkad).
 - d. Sihtmärkide planeerimisel tuleb arvestada, et sihtmärke ei tohi paigutada veekogudele (jões, järved jne) lähemale kui 50 m.
 - e. UXO alal on soovitatav kõvem pinnas, et vältida lõhkemata lõhkekehade tekkimist (pehmesse pinnasesse langev mürsk või miin ei pruugi lõhkeda).
 - f. Pinnas ei tohi olla kergesti süttiv.

- g. UXO ala peab olema 80 - 95% ulatuses lage.
 - h. UXO ala peab võimaldama vähemalt 2-3 erinevat kaudtulerehvade sihtmärgi paigutamist. Sihtmärkide vaheline kaugus peab olema vähemalt 3% laskekaugusest, kuid soovitatavalt mitte alla 400 m.
 - i. Sihtmärgid peavad olema tulejuhtimispunktist nähtavad (tuleb arvestada maastikureljeefi iseärasusi).
- UXO ala koondmärgid peab paigaldama minimaalselt igale kolmandale piiritähisele vt. lisa 8.
17. UXO ala tähistuse märgid (lisa 8) paigaldatakse ala piirile või UXO alale viiva tee serva. Paigalduseks valida optimaalne koht, kus väljaõppe käigus märgi hävimise võimalus oleks minimaalne ja info märgatavus võimalikult hea.
 18. UXO ala tuleohutuse tagamine
 - a. Tuleohtliku madala taimestikuga UXO ala ümber peab rajama vähemalt 2,5 m laiuse mineraliseeritud tuletõkestusriba.
 - b. Turbapinnasega UXO ala ümber peab kaevama kraavi, mille sügavus ulatub mineraalhorisondini või allapoole pinnavee taset.
 - c. Metsas peab rajama vähemalt 40 m laiused tuletõkestusvööndid. Vööndi keskel peab asetsema tõke, milleks võib olla tee, kraav, jõgi või 2,5 m laiune mineraliseeritud tuletõkestusriba. Mõlemal pool tõket peab soovituslikult asetsema vähemalt 20 m laiune lehtmetsa vöönd (70% lehtpuud). Kui kasvutingimuste tõttu pole lehtpuu vööndit võimalik teha, siis peab mõlemal pool tõket asetsema vähemalt 20 m laiune risust, raiejäätmetest, okaspuu järelkasvust ja alusmetsast puhastatud vöönd, kus okaspuudel alates II vanuseklassist on 1,5 - 2 m kõrguseni ära lõigatud alumised oksad;
 - d. Teedele, sihtidele või mineraliseeritud tuletõkestusribadele on keelatud lähemale kui 10 m lehtpuu- või segametsas ning 25 m okaspuumetsas paigutada raie- ja kahjustatud puude jäätmeid.
 19. UXO ala vahetus läheduses peavad olema ehitatud tuletõrje veevõtukohad.
 - a. Veevõtukohtade ehitamisel loodusliku veekogu kaldale peavad olema kaldad toestatud ja kindlustatud.
 - b. Looduslike veevõtukohtade valikul tuleb arvestada vajalikku veetaset põuaperioodil.
 - c. Veevõtukohtadesse viivad teed peavad olema sõidetavad.
 - d. Veevõtukohad peavad olema tähistatud ja kantud harjutusvälja kaardile, mida on võimalik näha kõigil harjutusvälja kasutajatel.
 - e. Looduslikest veevõtukohtadest talvel vee saamiseks tuleb jõesse raiuda vähemalt 0,6 x 0,6 m suurused augud, mis tuleb hoida kasutamiskõlblikena ning tähistada.
 20. Ohutuskontrolli läbiviimiseks ning väljaõppeprotsessi tõhustamiseks on vajalik tagada UXO ala jälgitavus. UXO ala jälgimiseks kasutatakse vaatluspunkte, mis paigutatakse kas looduslikele kõrgendikele või selleks otstarbeks ehitatud tehiskõrgendikele või vaatlustornidesse.
 - a. Vaatluspunkti asukoht ja konstruktsioon peab võimaldama vajadusel sideühenduste loomist kõigi laskeharjutusel osalevate allüksustega ning ohutustehnilise sidevõrguga.
 - b. Vaatluspunkti konstrueerimisel ja ehitamisel peab tagama kogu UXO ala takistusteta vaadeldavuse ning maapinnast kõrgemal paikneva vaatluspunkti korral personali ohutuse vaatluspunkti sisenemisel ja sealt väljumisel.
 21. Vaatluspunkti peab tõkestama kõrvaliste isikute ligipääsu.
 22. Teed. UXO alal olevad teed peavad võimaldama ala hooldust, sihtmärkide paigutamist, kontrollimist ja tulekustutustöid. Kasutatavad teed peavad olema kergesti kontrollitavad.